

Lantbrukarna måste leda klimatdebatten

2024-12-06

Optional[© Land Lantbruk - Artiklen er ophavsretligt beskyttet og må ikke videreformidles eksternt.]

Alle artikler er beskyttet efter loven om ophavsret og må derfor ikke videreformidles eksternt. De må internt kun deles med andre registrerede brugere af ydelser leveret af Retriever Danmark A/S. Al lagring og øvrig videreformidling må kun finde sted efter skriftlig aftale med Retriever Danmark A/S eller det pågældende medie.

Klik her for at læse artiklen.

4

Land Lantbruk 50 - 6 december 2024

LEDARE 6 DECEMBER 2024

Lantbrukarna måste leda klimatdebatten

Tidigt i förra veckan sammanföll två saker av stort intresse för svenska animalieproducenter.

De mycket omskrivna COP29-förhandlingarna avslutades, rörande ansvarsbördan mellan fattiga och rika länder. Mötet slog fast att rika länder förväntas stötta fattigare länder att genomföra klimatanpassningar, motiverat av de rikas historiska skuld när det gäller växthusgasutsläpp.

Palle Borgström, förbundsordförande för LRF, har tidigare i en debattartikel i Land Lantbruk lyft fram att jordbrukarperspektivet har saknats under stora delar av förhandlingarna. Detta är oroande, men mötet var ändå inte helt fruktlöst. Den svenska lantbruksorganisationen Landbrug & Fødevarer och LRF självt tog nämligen en aktiv roll under mötet. Dessutom lanserades ett kunskapsnav för boskaps- och klimatlösningar med syfte att stärka boskapssektorn och samtidigt sänka dess klimatbörda i låginkomstländer.

Att stärka livsmedelsproduktionen i låginkomstländer, och på samma gång se till att detta inte innebär en ökning av växthusgasutsläpp, är av stor vikt för framtiden. Folk måste få kunna äta sig mätta utan att bidra till klimatförändringarna.

Detta är dock inte en utmaning unik för världens svagare ekonomier. Sänkta växthusgasutsläpp från animalieproduktion är just nu en av de viktigaste frågorna för lantbrukare världen över. Ungefär samtidigt som COP29-mötet inleddes blev nämligen Danmark första land i världen att introducera en koldioxidskatt för lantbruket, särskilt riktad mot utsläpp från djurens matsmältning.

Sveriges regering har hittills varit tyst i frågan, som nu diskuteras i jordbruksammanhang världen över. Det finns visserligen ett antal initiativ som verkar i frågans gränsländ, exempelvis plattformen Svensk Kolinlagring, men dessa berör odling och inte animalieproduktion. Frågan är dock hur länge det kommer att dröja innan vi börjar diskutera detta även i relation till vår animalieproduktion.

De flesta svenska lantbrukare önskar nog inte ett system likt det i Danmark, där lantbrukare nu ska betala för sin verksamhet. Tursamt nog finns andra lösningar fortfarande tillgängliga för oss, till exempel kunskapsnav och ersättningsystem, som kan vara mer förenliga med det svenska lantbruket. Men för att detta ska bli verklighet måste vi också driva frågan.

Sänkta växthusgasutsläpp från animalieproduktion är en fråga som kommer att bli alltmer aktuell i framtiden, där svenska beslutsfattare ännu inte formulerat sin åsikt. Medan behovet av att minska växthusgasutsläppen är stort, kan åtgärder för att uppnå detta komma att slå hårt mot våra gårdar. Lantbrukarkåren behöver nu ta på sig ledartjänsten i frågan, för att lösningen ska formuleras med lantbrukaren som en del av lösningen, och inte en del av problemet.

Ella Li Jennerjö
red@landlantbruk.se

Land Lantbruk
... är LRFs medlemstidning
och är partipolitiskt obunden.

KOMMENTAR

– Nu är det bråttom att utreda och analysera om det verkligen tar tid att bygga upp en livsmedelsberedskap.

Illustration: Hans von Corswant

VAD TYCKER DU?

Enligt den nyligen publicerade Skogsbarometern för 2024 tycker 64 procent av skogsägarna att det är god lönsamhet i skogsbruket. Därmed fortsätter trenden från 2023.

Hur upplever du att lönsamheten i skogsbruket är?

Rolf Hjærtberg, 63 år, skogsägare i Lovikka.

Katarina Brunnström, 51 år, skogsägare på Skeinge säteri utanför Osby.

Lennart Eriksson, 69 år, skogsägare i Karlstad.

– Den har varit relativt bra sedan ett par år tillbaka då virkesmarknaden blev mer balanserad och priserna ökade lite, men tyvärr är vi inte alla i nivå med södra Sverige. Just nu är det ett bra sug efter virke med flera intressenter när man säljer så det känns tryggt.

– Den är god just nu. Det är fantastiska priser för oss som säljer. Jag har aldrig sett så höga virkespriser och det generellt på alla sortiment. De har satt sig i en sits som är bra för skogsägarna där de höjer priser för att få in mer virke, men vi huggar inte mer än vi behöver.

– På senare tid har det aldrig varit bättre. Om man jämför med för några år sedan ser det väldigt ljus ut. Det är höga priser på timmer, massaved och brännved och även om avverkningskostnaderna gått upp är det inte i motsvarande grad.

Enkät: Gunnar Andersson